

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecătorii – Liliana Catan și Iurie Diaconu

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Ciobanu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2014, în cauza penală privința inculpatului

Poian Alexandru Mihai, născut la 26.11.1970, originar din r-l Orhei, sat. Ustia, cu viza de domiciliu în r-ul Orhei, sat. Zorilo.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- Instanța de fond - 22.02.2012 - 17.12.2012;

- Instanța de apel - 21.03.2013- 10.02.2014;

- Instanța de recurs - 15.05.2014- 11.06.2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17.12.2012, Poian Alexandru a fost achitat pe art. 190 alin.(2), lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, de către Organul de Urmărire Penală, Poian Alexandru se învinuiește, că în perioada lunii mai 2011, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană necunoscută, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane a însușit ilegal prin înșelăciune și abuz de încredere de la Z. Ciobanu suma de 6500 lei sub pretextul de a se elibera de executarea pedepsei înainte de termen, astfel cauzînd părții vătămate o daună în proporții considerabile.

De către organul de urmărire penală acțiunile inculpatului Poian Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. b), d) din Cod penal - *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, pe semnele calificative de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Poian Alexandru Mihai să fie condamnat în baza

art. 190 alin. (2) lit. b), c) la 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 Codul Penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată să-i fie adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Ciocana din 25.08.2009 (în baza art. 187 alin. (2) Codul Penal - 5 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu amendă 500 unități convenționale) și a-i stabili definitiv pedeapsa 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei date într-un penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 10000 lei.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat precum că, este evidentă aprecierea incorectă de către instanța de judecată a probelor cercetate întru concluzionarea nevinovăției inculpatului. Din conținutul probelor administrate de către instanța de judecată se observă faptul existenței datelor certe privind desfășurarea de către Poian Alexandru a unei activități de inducere în eroare, în lipsa căreia nu ar fi avut loc transmiterea mijloacelor bănești către partea vătămată. Din perspectiva laturii subiective și obiective a componenței de infracțiune prin escrocherie, acțiunile inculpatului coroborează cu intenția de a dobândi ilicit mijloacele bănești ale altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere. Totodată prin probele enunțate se confirmă transmiterea mijloacelor bănești de la partea vătămată către inculpatul Poian Alexandru iar nerecunoașterea de către acesta a vinei și primirea banilor nu echivalează cu achitarea acestuia, în timp ce pe parcursul procesului penal au fost acumulate probe pertinente și concludente care demonstrează vinovăția lui în comiterea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2013, a fost respins ca nefondat apelul acuzatorului de stat și menținută sentința atacată.

4.1. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la achitarea inculpatului Poian Alexandru de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

Instanța de apel a conchis ca nevinovăția inculpatului se dovedește prin *declarațiile inculpatului și martorului Cotorobai Lilia*, aceste declarații fiind corespunzătoare adevărului, consecutive și coroborează între ele, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședința instanței de fond au fost concludente, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente care ar demonstra vinovăția inculpatului Poian Alexandru în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a respins probele acuzării și anume *declarațiile părții vătămate Z. Ciobanu* date atât la urmărirea penală și în cadrul examinării cauzei în instanța de fon și de apel, deoarece aceste declarații nu sunt corespunzătoare adevărului, considerându-le

dubioase pe motivul că dînsa în așa mod ar fi încercat să se răzbune pe Poian Alexandru din motivul că dînsul și-a încetat relația de concubinaj cu ea. Declarațiile ultimei sunt declarative, și nu se confirmă nici printr-o altă oarecare probă.

Colegiul penal a conchis că, de asemenea, nu pot servi ca probe pentru emiterea unei sentințe de condamnare:

- *declarațiile martorului Șchiopu Sergiu*, deoarece dînsul nu indică la Poian Alexandru că ar fi comis careva fapte care ar constitui infracțiunea imputată lui, ba mai mult ca atît, a declarat că nici nu-l cunoaște pe Poian Alexandru și nici pe Z. Ciobanu;

- *Procesul-verbal de percheziție și ridicare nr.189 din 06.06.2011*, potrivit căruia de la Poian Alexandru a fost ridicat un telefon mobil de model "LG" KG 110 de culoare sură, IMEI 352691016974792 cu cartel SIM „Moldcell” (f. d. 29-30, vol. I);

- *Certificat din dosarul personal al deținutului Poian Alexandru Mihai* (f. d. 27-28, vol. I);

- *Decizia cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare a deținutului din 10.07.2011*, potrivit căreia Poian Alexandru a fost sancționat cu „mustrare” încălcarea regimului de executare a pedepsei și anume că la el a fost depistată cartel SIM „Moldcell” (f. d. 36, vol. I);

- *Procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.08.2011*, potrivit căruia a fost supus examinării telefonul mobil de model "Nokia 5130 C-2" ridicat de la Z. Ciobanu și accesînd meniul telefonului și anume secțiunea mesagerie, se observă un mesaj recepționat de la o persoană salvat sub nume "SASA" și la deschidere este mesajul cu conținutul "o murit mama" (f. d. 55-57, vol. I);

- *Fișa de evidență a întrevederilor deținutului Poian Alexandru*, potrivit căruia acesta a avut întvedere pe durată de 4 ore cu Z. Ciobanu (f. d. 63-64, vol. I);

- *Informația parvenită de la instituția de telecomunicații SA „Moldcell”* privind descifrările convorbirilor telefonice (f. d. 70, 75, 77, vol. I);

Aceste probe nu demonstrează vina lui Poian Alexandru, deoarece ele doar indică la faptul că ultimul se cunoștea cu partea vătămată Z. Ciobanu și, nu indică la Poian Alexandru că ar fi comis careva fapte care ar constitui infracțiunea imputată lui.

Instanța de apel, examinînd în cumul toate probele prezentate, a conchis că, acuzarea nu a demonstrat realizarea laturii obiective de către inculpatul Poian Alexandru în vederea însușirii acelor mijloace bănești pretinse de a fi transmise acestuia de Z. Ciobanu, dat fiind faptul că în cadrul cercetării judecătorești nu a fost dovedit cert, prin probe pertinente și concludente primirea cărorva sume bănești .

Deasemenea, acuzarea și-a întemeiat învinuirea numai pe declarațiile părții vătămate Z. Ciobanu, care nu au fost confirmate prin mărturii ferme, exacte și consecutive a acesteia în cadrul ședinței de judecată.

Astfel, instanța a constatat, că atît partea vătămată Z. Ciobanu, cît și inculpatul Poian Alexandru, la momentul cînd s-au cunoscut, aveau intenția de a se căsători și partea vătămată mergea la întrevederi cu inculpatul la Penitenciarul nr. 15, Cricova unde ultimul își ispășea pedeapsa, cu scopul de a se cunoaște mai bine și de a deveni mai apropiați,

transmițându-i inculpatului colete cu produse alimentare și îmbrăcăminte, cu speranța că între ei se va crea o relație de lungă durată care va sfârși cu căsătorie, însă când Z. Ciobanu a aflat că inculpatul mai făcuse cunoștință încă cu o doamnă, cu care la fel ducea conversații telefonice. Din acel moment între Z. Ciobanu și Poian Alexandru au apărut certuri. Ca urmare, Z. Ciobanu, a încetat să mai meargă la întrevederi cu inculpatul și respectiv, relația dintre aceștia doi s-a stricat.

Prin urmare, partea vătămată Z. Ciobanu, considerînd că a fost dusă în eroare de inculpat, precum și faptul că suportase niște cheltuieli cu coletele pe care obișnuia să i le transmită inculpatului, evaluîndu-le la 6500 lei, a decis să se răzbune pe acesta, învinuindu-l că a însușit ilegal prin înșelăciune și abuz de încredere de la ea, suma de 6500 lei, sub pretextul de a se elibera de executarea pedepsei înainte de termen.

În astfel de împrejurări, Colegiul penal a respins argumentele acuzatorului de stat, precum că probele și înscrisuri prezentate în sprijinul învinuirii demonstrează vina inculpatului Poian Alexandru în comiterea infracțiunii imputate lui, deoarece atît în cadrul ședințelor instanței de fond cît și a celei de apel, nu a fost prezentată nici o probă pertinentă, concludentă și veridică, ce ar confirma faptul, că Poian Alexandru, a dobîndit ilicit a bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, pe semnele calificative de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, adică ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(2), lit. b), c) Cod penal.

Astfel instanța de apel a concluzionat că învinuirea înaintată inculpatului este una incompletă și neclară, adică este una dubioasă.

5. Decizia menționată a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul invocă ca temei art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La fel, acuzatorul de stat invocă și faptul că:

- instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probatoriului adus de acuzare în sprijinul învinuirii și anume *declarațiile părții vătămate, a martorului Sochircă Sergiu, procesul – verbal de percheziție și ridicare din 06.06.2011, descifrările convorbirilor telefonice a numărului abonatului 079122374*, fiind apreciate eronat declarațiile inculpatului, acestea fiind puse la baza emiterii sentinței și deciziei de achitare;

- din conținutul probelor administrate se observă faptul existenței datelor certe privind desfășurarea de către Poian Alexandru a unei activități de inducere în eroare, în lipsa căreia nu ar fi avut loc transmiterea mijloacelor bănești către partea vătămată;

- din perspectiva laturii subiective și obiective a componenței de infracțiune prin escrocherie, acțiunile inculpatului se coroborează cu intenția de a dobîndi ilicit mijloacele bănești ale altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere;

- prin probele enunțate se confirmă transmiterea mijloacelor bănești de la partea vătămată către inculpatul Poian Alexandru iar nerecunoașterea de către acesta a vinei și primirea banilor nu echivalează cu achitarea acestuia, în timp ce pe parcursul procesului penal au fost acumulate probe pertinente și concludente care demonstrează vinovăția lui în comiterea infracțiunii incriminate;

- atât instanța de fond și cea de apel au ignorat probele acuzării, avînd o poziție unilaterală, bazîndu-se în exclusivitate, pe depozițiile inculpatului, care în scopul eschivării de răspundere penală, nu și-a recunoscut vina.

5.1 Referințe pe marginea recursului nu au fost prezentate.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

6.1. Potrivit textului recursului declarat de procuror, din temeiurile de casare a deciziei instanței de apel rezultă art.427 alin.(1) pct.6)Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, or Instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat și se respinge, deoarece soluția criticată este una corectă ce rezultă din cumulul de probe prezentate și anexate la materialele cauzei și respectiv cercetate în ordinea prevăzută de lege, dîndu-li-se aprecierea cuvenită.

Astfel, în opinia instanței de recurs instanța de apel, rejudecînd cauza în fapt și în drept, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, a audiat suplimentar inculpatul, partea vătămată și martorul la care face referire acuzarea în sprijinul învinuirii, astfel, constatîndu-se repetat, lipsa în acțiunile inculpatului Poian Alexandru a elementelor constitutive a *escrocheriei, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, pe semnele calificative de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, corect fiind menținută sentința de achitare a instanței de fond.*

În opinia instanței de recurs, instanțele de fond au dat o apreciere corectă probelor

menționate mai sus, concluzionând că versiunea înaintată de inculpat, nu a fost infirmată de probele acuzării.

Astfel, după cum a constatat instanța de fond, poziție menținută de instanța de apel, atît partea vătămată Z. Ciobanu, cît și inculpatul Poian Alexandru, la momentul cînd s-au cunoscut, aveau intenția de a se căsători și partea vătămată mergea la întrevederi cu inculpatul la Penitenciarul nr. 15, Cricova, unde ultimul își ispășea pedeapsa, cu scopul de a se cunoaște mai bine și de a deveni mai apropiați, transmițîndu-i inculpatului colete cu produse alimentare și îmbrăcăminte, cu speranța că între dînșii se va crea o relație de lungă durată care va sfîrși cu căsătorie, însă cînd Z. Ciobanu a aflat că inculpatul mai făcuse cunoștință, încă cu o doamnă, cu care la fel ducea conversații telefonice. Din acel moment între Z. Ciobanu și Poian Alexandru au apărut certuri. Ca urmare, Z. Ciobanu, a încetat să mai meargă la întrevederi cu inculpatul și respectiv, relația dintre aceștia doi s-a stricat.

Prin urmare, partea vătămată Z. Ciobanu, considerînd că a fost dusă în eroare de inculpat, precum și faptul că suferise niște cheltuieli cu coletele pe care obișnuia să i le transmită inculpatului evaluîndu-le la 6500 lei, a decis să se răzbune pe acesta, învinuindu-l de faptul că a însușit ilegal prin înșelăciune și abuz de încredere de la ea, suma de 6500 lei, sub pretextul de a se elibera de executarea pedepsei înainte de termen.

Instanța de apel corect a constatat că declarațiile părții vătămate sunt contradictorii în sine și lipsite de consecutivitate logică și cronologică, acesta modificîndu-și declarațiile sale la orice etapa a audierii acesteia, pe care odată le confirma, iar ulterior le infirma, iar divergențele din declarațiile părții vătămate și inculpat nu au fost înlăturate.

În opinia Colegiului penal, instanțele întemeiat au invocat lipsa laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 190 Codul Penal care constă în acțiuni de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, prin care se înțelege transmiterea benevolă infractorului de către victimă a bunurilor sau a dreptului asupra bunurilor sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere.

Astfel, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament (de exemplu, primirea unui bun în credit care trebuie plătit în rate) poate fi încadrată drept escrocherie numai în cazul în care infractorul încă la momentul intrării în posesia acestor bunuri avea drept scop însușirea lor și nu avea de gînd să îndeplinească angajamentul asumat.

În speță, partea vătămată, după cum s-a menționat mai sus, transmitea benevol inculpatului colete, produse alimentare și îmbrăcăminte, respectiv inculpatul le primea fără a avea un oarecare angajament în schimbul primirii acestor bunuri, mai mult ca atît, ultimul i-a restituit suma de bani evaluată de către partea vătămată în urma procurării acestor produse.

Un alt moment reținut de Colegiu, este că conform art.415 al. (2¹) Cod de procedură penală, *judecînd apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou*

în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Astfel, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atît a inculpatului, cît și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, *sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcției lui procesuale* (art.51, 53, 320 Cod de procedură penală).

Astfel, în cadrul apelului, deși solicită condamnarea, probe suplimentare în confirmarea învinuirii procurorul nu a prezentat, deși potrivit procesului verbal i-a oferit acestuia posibilitate.

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide în mod convingător, că partea acuzării în susținerea apelului asupra sentinței de achitare nu a îndeplinit cerințele legii cu privire la prezentarea probelor, suplimentare, ce ar servi temei pentru o nouă interpretare a probelor de către instanța de apel.

Aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărîri de condamnare sau de achitare, mai mult ca atît, temeiul invocat nu se încadrează în cele prevăzute de alin. (1) art. 427 CPP.

Instanța de apel judecînd cauza și verificînd probele în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborărilor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia corectă cu privire nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, deoarece corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurent și anume art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu persistă în cauză, dat fiind faptul că instanța de apel, respectînd prevederile art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, hotărîrea adoptată cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, mai mult ca atît, instanța de recurs menționează că, motivele invocate de recurent au fost obiectul judecării în instanța de apel. Pprevederile legale obligatorii, au fost respectate la judecarea cauzei în apel și Curtea de Apel s-a expus motivat asupra respingerii apelului. Deasemenea, instanța de apel la rejudecarea cauzei, conducîndu-se de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia și de prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu

privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată.

În concluzie Colegiul constată că, în prezenta cauză nu se constată erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, instanța de apel, dând o apreciere corectă probelor administrate, examinându-le multilateral, iar motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal.

În acest context, Colegiul penal concluzionează că argumentele invocate de către acuzatorul de stat în recurs sunt neîntemeiate, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Ciobanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2014, în cauza penală privița inculpatului Poian Alexandru, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 09 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu